

D

Domkyrkoberget

mötesplatsen som ska rymma hela livet

Domkyrkoberget i Strängnäs står inför en stor och spännande omvandling. En verklig framtidssatsning som uttrycker tron på att kyrkan har ett uppdrag i världen. Via en arkitekttävling i två steg hoppas man få in idéer till nya byggnader som skapar förutsättningar för fler möten, både i församlingen och staden. Samtidigt som de lokaler som finns utnyttjas mer effektivt.

TEXT INGALILL BERGENSTEN • FOTO PER SANDBERG

- Vi tror på Svenska kyrkans framtid, säger domprost Christofer Lundgren som är ordförande i den jury som så småningom ska plocka fram ett vinnande förslag ur den utlysta arkitekttävlingen. Han har också varit med i den grupp som tänkt länge och väl på vad det är som Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö samt Strängnäs stift behöver.

- Egentligen har tankearbetet pågått ända sedan 2009. Vi tänker oss att domkyrkan har tre roller. För det första är den en samlande plats för församlingen. Dessutom är den hela stiftets katedral. Och så är den ett av de viktigaste offentliga rummen i Strängnäs stad.

Alla dessa tre aspekter hoppas Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö att kunniga och kreativa arkitekter ska hjälpa dem att stärka och utveckla via nya byggnader och ny användning av de gamla.

- Vi vill att kyrkans byggnader ska få betyda mer för fler! Vi vill bidra till en ökad vi-känsla i staden

I arkitekttävlingens program finns noga beskrivet vad beställaren har för visioner. Och ekonomiska ramar. Och att det inte handlar om att göra en total make-over av domkyrkobyggnaden som har anor i medeltiden.

- Vi är väl medvetna om att vi måste gå varsamt fram med själva kyrkorummet även om vi tror att vi i framtiden kommer att

– Nu tar vi ett steg i tillit till Gud, kyrkan har ett uppdrag utöver sig själv, säger domprost Christofer Lundgren, ordförande i tävlingsjuryn.

ha fler verksamheter än i dag inne i kyrkan. De funktioner som inte ryms i kyrkan ska ges plats i en eller fler nya byggnader. Och församlingshemmet tänker vi oss ska flytta närmare själva kyrkan. Dessutom hoppas vi att det ska skapas en välkomnande entré som är gemensam för stiftet och församlingen.

Domkyrkoberget i Strängnäs består inte bara av byggnader som kyrkan äger och använder. Här finns också Europaskolan, som är en gymnasieskola, och i den gamla Roggeborgen finns en avdelning av Kungliga biblioteket (KB).

– Vi har under årens lopp haft regelbundna avstämningar med de övriga aktörerna på domkyrkoberget. Vi är ju angelägna om att lokalerna, både nya och gamla, ska kunna samutnyttjas. Och det är alla aktörer överens om.

Det har också varit viktigt för domkyrkoförsamlingen att göra medarbetarna delaktiga i det som ska ske. Alla beslut och visioner är även väl förankrade i kyrkoråd och kyrkofullmäktige. Biskop Johan Dalman har också varit mycket betydelsefull i processen.

– Nu tar vi ett steg i tillit till Gud. Optimistiskt, ja visst. Vågat? Kanske. Men vår grund är att kyrkan har ett uppdrag utöver sig själv. Och detta är ett teologiskt förhållningssätt som tagit sig konkreta uttryck många gånger under kyrkans historia.

Vad hoppas man då ska ske på domkyrkoberget när de nya bitarna fallit på plats?

– Att få till fler mötespunkter är prio ett. Att få människor att upptäcka varandra och se att de ingår i ett större sammanhang. Ett exempel: På tisdagskvällen över i dag Oratoriekören i domkyrkan. Samtidigt har vi ibland filmvisning med efterföljande samtal nere i församlingshemmet Domherren. Dessa

båda grupper möts inte, konstaterar Christofer Lundgren.

Han talar också entusiastiskt om katedralen som lärandemiljö och om det kluster av bildningsresurser som finns på domkyrkoberget och som fler borde få ta del av. Bland annat finns här ett unikt medeltida katedralbibliotek som förutom teologi behandlar ämnen som astronomi och filosofi.

– Jag tänker mig att vi skulle kunna ha föreläsningar, studiecirkel, programhelger och kurser och använda den kompetens och det material som finns på domkyrkoberget.

Redan i dag samverkar domkyrkoförsamlingen med kommunens konsthall om konstutställningar.

– Vi är angelägna om att domkyrkoberget ska ännu mer vara delaktigt i det som sker på orten. Inte vara den slutna värld utan en ännu större del av människors liv.

Dessutom hoppas projektgruppen för domkyrkobergets förvandling att kunna locka fler vanliga medlemmar och anställda ute i stiftet att besöka domkyrkan och ta del av livet där. Att få människor i hela Strängnäs stift att känna att detta är även deras kyrka och en del av deras identitet.

– Vi vill öka domkyrkans roll i stiftets liv helt enkelt, säger domprosten.

I detta sammanhang spelar en välkomnande entrébyggnad stor roll. Ett hus där turister och alla typer av besökare känner sig välkomna. I dag ligger församlingshemmet en bit bort och stiftskansliet för sig.

– Vi tror att vi vinner mycket på att flytta ihop rent geografiskt och på att koncentrera verksamheten till i och runt själva domkyrkan, säger Christofer Lundgren.

Den 27 november var sista datum för arkitekterna att lämna in sina förslag på hur de vill lösa domkyrkoförsamlingens och stiftets behov. Under vintern fram till 9 mars ska

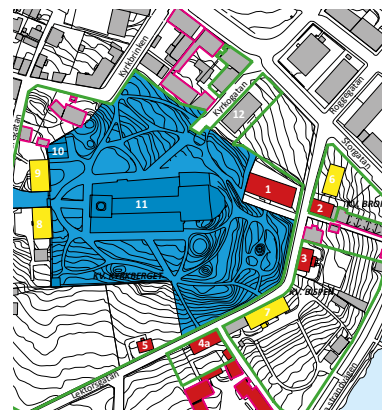
juryn, som består av nio personer, ha plockat fram fem förslag som går vidare.

– Vi har samarbetat mycket med SverigesArkitekter när vi jobbat fram tävlingsprogrammets första del, för vi vill förstås att det som ska byggas i den kulturminnesmärkta miljön på domkyrkoberget ska ha hög arkitektonisk klass, säger Christofer Lundgren.

I juryn ingår därför tre medlemmar med arkitektkompetens. Dessutom ingår kommunstyrelsens ordförande.

Våren 2019 ska arkitekttävlingen vara avgjord. Då presenteras det vinnande förslaget och först då avslöjas vem som skickat in det.

Då påbörjas också det praktiska arbetet med det som tävlingsprogrammet formulerat: ”Att skapa en miljö där kyrkbacken åter blir en plats som rymmer hela livet.” En plats där församlingsmedlemmar, stiftsbor och invånare i staden Strängnäs kan mötas. ■

Plan över Kyrkberget med statliga och enskilda byggnadsminnen samt kyrkligt kulturminne och fornlämningsområde.

- Statligt byggnadsminne
- Enskilt byggnadsminne
- Kyrkligt kulturminne (enl 4 kap KML) och fornlämningsområde (enl 2 kap KML)
- Q enligt detaljplan
- q enligt detaljplan